

DÜNYA
EKİM 2022

BANKA DIŞI FİNANS

Editor
Deniz Bilgen
Reklam Müdürü
Nilüfer Gürel
Tasarım
Ömer Taylan Tuğut

5 SEKTÖRÜ TEMSİL EDEN FKB'NİN BAŞKANI ALİ EMRE BALLI:

İlk yarıda 247 milyar TL işlem hacmine 6,6 milyon müşteri sayısına ulaştık

En son tasarruf finansman sahasının da dahil olmasıyla çatısı altında topladığı sektör sayısı 5'e ulaşan Finansal Kurumlar Birliği, ilk yarı yıl itibarıyla 247 milyar lira işlem hacmine ulaşırken, hizmet verilen müşteri sayısı da 6,6 milyon oldu.

Finansal Kurumlar Birliği Başkanı Ali Emre Ballı, Türkiye ekonomisine hizmet sunmaya devam ettiklerini söyleyerek, "KOBİ'lerin ve bireysel müşterilerin ihtiyacına yönelik çalışmalarımızı geliştirerek sürdürüyoruz" dedi.

Finansal Kurumlar Birliği (FKB) Yönetim Kurulu Başkanı Ali Emre Ballı, 2022 yılının diğer ülkelerin ekonomisinde de olduğu gibi ciddi tedbirlerin alındığı ve enflasyonla mücadelelinin sürdüğü bir yıl olduğunu dile getirerek, "İçinde bulunduğumuz konjonktürde; FKB bünyesindeki sektörlerin hacimlerinde belirgin artışlar söz konusu oldu. Altıncı ay finansal göstergeleri 2022 yılı sonunu da sektörlerimizin büyüme ile kapatacağını işaret etmektedir" dedi. FKB çatısı altında yer alan, ekonomik faaliyetlere destek sunan 5 sektöre ilişkin ayrıntılı açıklamalarda bulunan Ali Emre Ballı, "Öye şirketlerimizle birlikte, KOBİ'lerin ve bireysel müşterilerin ihtiyacına yönelik çalışmalarımızı geliştirerek sürdürüyoruz. 2022 yılının ilk yarısında 247 milyar TL'lik bir işlem hacmine ulaştık. Yeni sektörlerin FKB bünyesine kanılmasıyla birlikte hizmet verilen müşteri sayısını 6,6 milyona yükseldik" şeklinde konuştu.

FKB ÇATISI ALTINDAKİ 5 SEKTÖRÜN PERFORMANSI

Finansal Kiralama	Factoring	Finansman Sektörü	Varlık Yönetim Şirketleri	Tasarruf Finansmanı:
<p>2021 yılı sektör açısından pozitif bir yıl oldu. Sektör yüzde 15,1'lik oranla dünya %9 iken, Türkiye'de %18 olarak gerçekleşti. Geçen Haziran ayı verilerine göre faktoring şirketlerinin işlem hacmi geçen yılın aynı dönemine göre %85'lik artışla 165 milyar TL'ye, aktif büyüklüğü ise %67'lik artışla 86 milyar TL'ye ulaştı.</p>	<p>1990 yılından 2022 yılına kadar faktoring işlemlerinin yıllık bileşik büyüme oranı dünyada %9 iken, Türkiye'de %18 olarak gerçekleşti. Geçen Haziran ayı verilerine göre faktoring şirketlerinin işlem hacmi geçen yılın aynı dönemine göre %85'lik artışla 165 milyar TL'ye, aktif büyüklüğü ise %67'lik artışla 86 milyar TL'ye ulaştı.</p>	<p>Toplam verilen kredinin %90'ı taşıt kredilerinden ve %10'u da mikro kredilerden oluştu. Altı aylık toplam işlem hacmi 53 milyar TL, aktif büyüklüğü 65 milyar TL, mikro kredilerde pazara geçen yeni üyelerle birlikte müşteri sayısı 2 milyon ve alacak büyüklüğü de 53 milyar TL seviyesine ulaştı.</p>	<p>2022 Haziran itibarıyla devraldığı alacak tutan 76 milyar TL olan VYŞ'lerin aktif büyüklüğü 73 milyar TL, özkaynakları 3,9 milyar TL ve müşteri sayısı da 4 milyon oldu. Bankalar tarafından varlık yönetim şirketlerine devredilen 2 bin 500 liraya kadar olan icra takibindeki borçların tasfiyesi hizmeti büyümesine katkı sunacak.</p>	<p>FKB çatısı altına geçen son sektör oldu. 30 yıllık deneyime sahip olan tasarruf finansmanı, konut, otomobil ve işyeri sahipliğinde yürüttüğü uzmanlığını yeni alanlara taşımak istiyor. 416 şubesi ve 4 bin 780 çalışan var. Temmuz 2022 itibarıyla 230 binden fazla müşteriye ve 53 milyar TL sözleşme tutan büyüklüğüne ulaştı.</p>

FINANSAL KİRALAMA Yenilenebilir enerjide, özellikle çatı GES'teki leasing kullanımını daha da artıracaktır

2021 yılında finansal kiralama sektörünün yeni işlem hacmi USD bazında %21 oranında artış ile 4 milyar USD'ye yükseldi; sektörün işlem adetleri de önceki yıla göre % 43 artarak 19.763 adede ulaştı. İşlem hacmindeki artışa paralel sektörün finansal kiralama alacakları %45 artışla 83,2 milyar TL, toplam aktifleri % 61 artışla 106 milyar TL olmuştur. Özkaynakları 14,6 milyar TL olan sektörümüzün dönem

net kârı ise 2 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Finansal kiralama sektöründe yatırımların dağılımına bakıldığında; ilk sırayı %23 pay ile iş ve inşaat makineleri, ikinci sırayı %13,2 pay ile diğer makine ve ekipmanlar, üçüncü sırayı %11,7 ile tekstil makineleri alırken, kurayıları taşıtların payının %10,8, gayrimenkul işlemlerinin payının ise %9,8 olduğu görülmektedir. 2021 yılı sektör açısından pozitif bir yıl olmuş, %15,1 ile sektörün özkaynak karlılığı bankacılık sektörünün %1 kadar üzerinde gerçekleşmiştir. Çok önem verdiğimiz yenilenebilir enerji alanında leasing firma-

Orta ve uzun vadeli yatırım finansmanı açısından kıllıf rotayız. Sektörümüzün üretimi ve yatırımların desteklenmeye devam edeceği olup, gündemimde dijitalleşme, sürdürülebilirlik ve verimlilik önemli yer teşkil etmektedir. Aracılık maliyetlerinin azaltılması ve yatırım ortamının iyileşmesi durumunda sektörün hacim %3,08 olan penetrasyon oranının da hızla yükselmesi beklenmektedir.

ların yoğun çabaları meyvelerini verneye bağlamıştır. 2020 yılında yenilenebilir kaynaklı elektrik enerjisi üretim ekipman-

larının payı %4 iken söz konusu pay 2021 yılında %5,3'e yükseldi.

2022 yılında maliyetlerindeki değişimin de etkisi ile yenilenebilir enerji alanındaki, özellikle de çatı GES'teki leasing kullanımının daha da artmasını bekliyoruz. Haziran sonu verilerine göre bu oran %6,04 seviyesine ulaşmıştır. 2022 yılının ilk yarısı 2021 yılının ilk yarısı ile benzerlik gösterirken konjonktürel gelişmelerin de etkisi ile ikinci yarıda leasing kullanımını ivme kaybetmiştir.

Devamı sayfa 28-29'da

Finansal Kurumlar Birliği

BİRLİKTEN KUVVET DOĞAR

Finans sektörünün beş güçlü paydaşı bir arada...

Yatırımı finanse eden **Finansal Kiralama**, ticarete aracılık eden **Factoring**, mal ve hizmet alımını kolaylaştıran **Finansman**, sorunlu alacakların ekonomiye kazandırılmasına destek sağlayan **Varlık Yönetim** ve konut, işyeri, taşıt alımına tasarrufa dayalı imkân sağlayan **Tasarruf Finansman Şirketleri** aynı çatı

fkb.org.tr

Publication Name : Dünya
Reference No : 113258337
Distribution Area : Ulusal
Publication Period :
Publication Type : Gazete

Publication Date : 21.10.2022
Page : 29
Circulation : 49320
Advertise E. (\$) : 2545,27777

AJANS PRESS

FKB Yönetim Kurulu Başkanı Ali Emre Ballı: "2022 yılı diğer ülkelerin ekonomisinde de olduğu gibi ciddi tedbirlerin alındığı ve enflasyonla mücadelenin sürdüğü bir yıl oluyor. İçinde bulunduğumuz konjonktürde; FKB bünyesindeki sektörlerin hacimlerinde belirgin artışlar söz konusu oldu. Altıncı ay finansal göstergeleri 2022 yılı sonunu da sektörlerimizin büyüme ile kapatacağını işaret etmektedir. Üye şirketlerimiz ile birlikte, KOBİ'lerin ve bireysel müşterilerin ihtiyacına yönelik çalışmalarımızı geliştirerek sürdürüyoruz".

miz 3 aylara kadar düşmüştür ve bu sebeple "menkul kıymet ihracı" sektörümüz için hayati bir önem taşır hale gelmiştir.

Özetle, ülkemizin katma değerli yatırımların odağı olma potansiyelini koruması için uygun finansman çözümlerine ihtiyaç duyulmaktadır. Uygun finansman çözümlerini düşürmeye yönelik düzenlemelere ihtiyacı bulunmaktadır.

VARLIK YÖNETİM ŞİRKETLERİ

Özkaynaklar, 3,9 milyar TL, müşteri sayısı 4 milyon oldu
Varlık Yönetim Şirketleri'nin (VYŞ) finansal performansına ilişkin bilgiler de paylaşmak istiyorum. 2022 Haziran itibarıyla devraldığı alacak tutarı 76 milyar TL olan VYŞ'lerin aktif büyüklüğü 7,3 milyar TL, özkaynakları 3,9 milyar TL ve müşteri sayısı da 4 milyon oldu. Varlık yönetim şirketlerimiz

banka, TMSF ve diğer mali kurumlardan devir alınan alacakları esnek ve uzun vadeli ödeme planlarının oluşturulmasıyla bireysel ve ticari borçların ödenmesinde destek oluyor, böylelikle sorunlu kredi borçlularının da ileride finansmana erişimin yolunu açıyor.

Güncel gelişme olarak; Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına

Banka dışı finans sektöründe işlem hacimleri (milyar TL)

Yıllar	Faktöring	Finansal kiralama	Finansman	Toplam
2021*	89,0	15,2	25,4	130,8
2020	148,5	23,4	37,9	209,8
2019	129,9	14,8	17,8	162,5
2018	146,7	22,2	26,4	195,3
2017	145,0	22,6	29,0	196,6
2016	122,8	18,6	22,2	163,6

*2021 yılı ilk 6 aylık performans/FKB çatısı altına 2021 yılında katılan varlık yönetim şirketlerinin 2021 ilk yarısı itibarıyla yönettiği alacak tutarı 66,6 milyar TL oldu.

Banka dışı finans aktif büyüklüğü (milyar TL)

Yıllar	Faktöring	Finansal kiralama	Finansman	Toplam
2021*	51,6	79,7	43,3	179,6
2020	48,0	70,3	36,0	154,4
2019	37,0	58,2	27,6	133,6
2018	34,6	68,5	39,7	142,8
2017	43,7	58,1	39,1	141,0
2016	33,1	48,5	32,8	114,1

*2021 yılı ilk 6 aylık performans/FKB çatısı altına 2021 yılında katılan varlık yönetim şirketlerinin 2021 ilk yarısı itibarıyla yönettiği alacak tutarı 4,9 milyar TL oldu.

Dair Kanun Teklifi'nde, bankalar tarafından varlık yönetim şirketlerine devredilen 2 bin 500 liraya kadar olan icra takibindeki borçların tasfiyesine ilişkin madde, TBMM Genel Kurul'una sunulmak üzere Plan Bütçe Komisyonu'nda kabul edilmiştir.

TASARRUF FİNANSMANI FKB, tecrübesiyle sektörün regülasyon süreçlerine katkı sunuyor

BDDK ve Birlik bünyesine son katılan Banka Dışı Finans alanı Tasarruf Finansmanı oldu. Son 30 yıllık performansıyla yüzbinlerce aileyi konut, otomobil ve iş ye-

ri sahibi yapan 6 deneyimli şirket BDDK lisansıyla finansal piyasalara girmişlerdir.

Kurumsallaşma adına pek çok gelişmeye imza atan sektör Finansal Kurumlar Birliği'ne üyelik sürecini tamamlayarak genel sekreter yardımcısını görevlendirmiş bulunmaktadır. Şirketler, maruz kaldıkları risklerin izlenmesi, kontrolünün sağlanması, tasarruf finansman faaliyetlerinin kapsamı ve yapısıyla uyumlu ve değişen koşullara uygun ve etkin bir risk yönetimi, iç kontrol ve iç denetim sistemi kurma yolunda önemli adımlar atmışlardır. Tasarruf finansman şirketleri,

Finansal Kurumlar Birliği bünyesinde Hukuk ve Mevzuat, Mali İşler ve Finansal Raporlama, Bilgi Teknolojisi, Medya, İletişim ve Algı Komitelerini kurmuşlardır. FKB geçmiş tecrübesine dayanarak, tasarruf finansman şirketleri ile başta BDDK olmak üzere diğer kamu kurumlarıyla köprü vazifesini yürütmek suretiyle sektörün regülasyon süreçlerine katkı sağlamaktadır. 416 şubesi ve 4780 çalışanı ile faaliyet gösteren sektör Temmuz 2022 itibarıyla 230 binden fazla müşteriye ve 53 milyar TL sözleşme tutarı büyüklüğüne ulaşmış bulunmaktadır.

Yenilenebilir enerji sektörü, banka dışı finansın, özellikle de leasing sahasının en önemli hizmet alanı haline geldi. 2020 yılında finansal kiralama sektörüne ilişkin yenilenebilir kaynaklı elektrik enerjisi üretim ekipmanlarının payı yüzde 4 iken, söz konusu pay geçen yıl yüzde 5,3'e yükseldi. 2022 yılında maliyetlerindeki düşüşün de etkisi ile yenilenebilir enerji alanındaki, özellikle de çabı GES'lerdeki leasing kullanımının daha da artması bekleniyor.

Baş tarafı sayfa 2'de

2022 yılı sonunda sektörün döviz bazındaki işlem hacminin 3,50-3,75 milyar USD arasında olması tahmin edilmekte olup, kaynak maliyetlerinin dalgalı seyri ve vade yapısı nedeniyle hacmin önceki yıllara nazaran sınırlı kalacağı düşünülmektedir.

FKB nezdindeki Sözleşme Tescil Sistemi aracılığıyla halen katılım, yatırım ve kalkınma bankaları dahil 35 finans kuruluşuna e-devlet-maliye ve Mernis entegrasyonu ile 7/24 tescil hizmeti verilmekte olup, leasing sözleşmelerinin hızlı ve güvenilir bir ortamda elektronik olarak imzalanması sağlanmış olup, sistem 2015 yılından buyana kesintisiz olarak hizmet vermeye devam etmektedir.

2022 yılı Haziran ayı verilerine göre faktoring şirketlerinin işlem hacmi geçen yılın aynı dönemine göre %85'lik artışla 165 milyar TL'ye, aktif büyüklüğü ise %67'lik artışla 86 milyar TL'ye ulaşmıştır. 1990 yılından 2022 yılına kadar faktoring işlemlerinin yıllık bileşik büyüme oranı dünyada %9 iken Türkiye'de %18 olarak gerçekleşmiştir.

FAKTORING

Faktoring şirketlerinin işlem hacmi geçen yılın aynı dönemine göre %85 arttı
Ülkemizin en büyük sanayi kuruluşlarından, ekonomimizin itici gücü olan KOBİ'lere kadar geniş bir yelpaze tarafından kullanılan faktoring ürün ve hizmetleri, fir-

maların kendi ticari alacaklarıyla uygun maliyetli finansmana ulaşmalarını sağlamaktadır. Sektörde faaliyet gösteren 49 faktoring şirketi, 350'ye yakın şubesi ve 4 binden fazla çalışanı ile reel sektöre, ihracatçı firmalara ve çoğunluğu KOBİ olan 70 binin üzerinde müşteriye hizmet vermektedir. Faktoring şirketlerinin hemen hemen her sektörde müşterisi bulunmakla birlikte, sektörde dağılımda ilk 3 sırada Toptan-Perakende Ticaret Motorlu Araçlar, Tekstil sektörü ve İnşaat sektörü bulunmaktadır.

Gelişen teknolojiye uyum sağlama ve dijitalleşme vizyonunu merkeze alan Finansal Kurumlar Birliği (FKB) birçok projeye de imza atmaktadır. Bu projelerin temelini ve diğer çalışmalar için ilham kaynağını 2015 yılında hayata geçiren

Merkezi Fatura Kaydı Sistemi (MFKS) oluşturmaktadır. MFKS, aynı ticari alacağın mükerrer temlik ve finansmanını engelleyerek kayıt dışı ekonomiyi mücadele ve finansmanını engelleyerek MFKS'de, kayıt esasında yapılan mükerrerlik, tutar aşımı gibi kontroller sayesinde, bugüne kadar 1,4 milyon adet riskli işlem engellenmiştir. GİB e-belge sistemi ile entegre çalışan ve eş zamanlı olarak e-faturaların ve diğer e-belgelerin doğruluğunu GİB'den teyit eden MFKS'de, kurulduğu 2015 yılında

%23 olan e-belge oranı bugün itibarıyla %96'ya ulaşmıştır. MFKS ile KOF sisteminin entegrasyonu da 2022 yılında tamamlanmıştır.

Türkiye Noterler Birliği (TNB) tarafından işletilen Taşınır Rehın Sicili (TARES) ile MFKS'nin entegre edilmesine yönelik çalışmaları 2017 yılında başlanmış ve süreç son aşamaya gelmiştir. Bu entegrasyon sayesinde aynı alacağın hem devir hem de rehın işlemine konu edilmesi önlenmektedir.

FKB çatısı altında, finans sektörünün kullanımına sunulmak üzere 2020 yılında hayata geçirilen diğer bir önemli proje ise FK-Bulut Ortak Veri Merkezi'dir. 2021 ve 2022 yıllarında IDC'den (International Data Corporation) iki defa ödül alan FK-Bulut kapsamında, finansal kuruluşlara; sanal sistem alt yapısı barındırma hizmetlerinin yanı sıra yedekleme, felaket kurtarma merkezi, e-posta hizmetleri ve siber güvenlik, sistem yönetimi, firewall yönetimi, lisans tedariki gibi hizmetler de sunulmakta olup bu sayede hizmet alan kuruluşlara maliyet avantajı ve yeni teknolojilere erişim imkanı sağlanmaktadır.

FINANSMAN SEKTÖRÜ

İşlem hacminin yüzde 60'ı KOBİ'lere yönelik gerçekleştiriyor

Finansman Şirketleri, başta taşıt kredileri olmak üzere dayanıklı tüketim malları ve hizmet finansmanı sağlayan kredi kuruluşlarıdır. Sektör bünyesindeki 20 adet şirketin 10'ü taşıt kredisi ağırlıklı faaliyetlere sahipken diğer şirketlerimiz mikro krediler olarak tanımlayabileceğimiz elektronik gıda, dayanıklı tüketim malları gibi mal ve hizmetleri finanse etmektedir. Toplam verilen kredinin %90'ı taşıt kredilerinden ve %10'u da mikro kredilerden oluşmaktadır. 30.06.2022 tarihi itibarıyla Finansman Şirketleri'nin altı aylık toplam işlem hacmi 53 milyar TL, aktif büyüklüğü 65 milyar TL, mikro kredilerde pazara giren yeni üyelerimizle birlikte müşteri sayısı 2 milyon ve alacak büyüklüğü de 53 milyar TL seviyesindedir.

Finansman şirketleri, sadece mal ve hizmet finansmanı konusunda uzmanlaşan kadroları ile banka ve diğer finansal kuruluşlardan ayrılarak satış noktasında ve satış ile eş zamanlı olarak markaların müşterilerine (captive finance) hızlı ve esnek çözümler üretmektedir.

Bu sayede Finansman Şirketleri, kullandığı krediler ile KOBİ'leri destekleyerek, onların Türkiye'nin alt yapı inşasında önemli rol oynamalarına olanak tanımaktadır. Finansman Şirketlerinin önemli kuruluş felsefelerinden biri olarak, sağladıkları finansmanı doğrudan üretici veya distribütörlere aktarması üretici firmalar üzerindeki finansman yükünü hafifletmesine, bu firmaların asli faaliyet alanlarına odaklanmalarına, dolayısıyla üretimin artmasına katkıda bulunmaktadır.

Gelişmiş ülkelere bakıldığında, finansman şirketlerinin mali piyasalardaki payı yüksektir. Bu nedenle bu sektörün ülkemizde de büyümesi için önemli bir potansiyel mevcuttur. Hâlihazırda günümüz Türkiye'sinde ihracatta önemli bir lokomotif görevi gören otomotiv sektörü, doğrudan yatırımları dünyada önemli marka-

ların üretim üssü haline gelmiştir. Yarattığı katma değer, istihdam katkısı, vergi gelirleri ve birçok sektörde talep yaratıcı durumu ile öne çıkmakta, gelişmiş teknolojilerin ülkemize transferinde de önemli rol oynamaktadır.

Çok paydaşlı bir eko-sisteme sahip olan otomotiv sektörü; üretim, ihracat, dış ticaret dengesine sağladığı pozitif etki, istihdam, vergi geliri, ülkenin teknolojik ve sosyal gelişimine sağladığı katkı gibi birçok unsur sebebiyle ülkemiz ekonomisinin vazgeçilmez parçası ve stratejik açıdan finanse edilecek kurumların gerek bir konuma sahiptir. 16 yıldır ülkemizin ihracat lideri konumundaki otomotiv sanayi, doğrudan yatırımları dünyada önemli markaların üretim üssü haline gelmiş, yatırımın güvenli kazanımıdır. Ana ve tedarik sanayi üretimden, satış ve satış sonrası hizmet ağına kadar yatırımlarının korunması için iç pazar potansiyeli, mali politikalarda öngörülebilirlik ve ekosistem bütünsel olarak korunup, finanse edilerek geliştirilmesi kritik öneme sahiptir.

Yerli üretim yapan üretici firmaların sürdürülebilirliklerinin temel yapı taşı olan finansman şirketlerinin fonlamaya erişimi ve fon havuzu çeşitliliği ihtiyacı oldukça fazla olmakla beraber bu ihtiyacı giderebilmesi için elinde olan imkanlar bankalara kıyasla oldukça kısıtlıdır. Örneğin bankalarda olduğu gibi mevduat toplama yetkisine sahip olmayan Finansman Şirketleri'nin fonlama kaynakları; şirketimizin öz kaynakları, yurtiçi, yurtdışı banka kredileri ve sermaye piyasalarında yapılabilecek bono ve tahvil gibi borçlanma aracı ihracı ile sınırlıdır.

Finansman sektörü, sadece tüketicilerin finansane eden bir sektör olmayıp, işlem hacminin %60'ını KOBİ'lerin işletmelerinin uzun vadeli yatırım mali ve yatırımların sürmesi için gerekli hizmet edinimlerinin finansmanını oluşturmaktadır.

Finansman şirketlerinin; zorunlu karşılık uygulaması, menkul kıymet ihracındaki sınırların bankalardan daha düşük limitlerde kalması, bankalardan kullanılan kredilerdeki BSMV oranının %10'a çıkması ve bankaların mali kuruluşlara verdikleri kredilerin zorunlu karşılık uygulamasına tabi olmasına rağmen ticari kredilere uyguladıkları kotasyonları, ayrırt etmeksizin mali kuruluş olan finansman şirketlerimizde de aynı şekilde uygulamasının maliyetlerimize yansması sebebiyle finansman şirketlerinin sürdürülebilir ve arzu edilen büyümeleri sağlayamayacağı öngörülmektedir.

Finansman Şirketleri bilanço yapılarına uygun, uzun vadeli fon ihtiyaçlarını, menkul kıymet ihraç ederek karşılama yoluna gitmişler ve bu piyasanın gelişmesine ve derinleşmesine katkıda bulunmuşlardır. Makroekonomik gelişmeler, ülke CDS primimizin yükselmesi gibi sebepler dolayısıyla yurtdışı borçlanma kaynaklarımızı neredeyse imkânsız hale getirmiştir. Geçmiş yıllarda 36 ay vatan banka kredilerinde vadeleri-